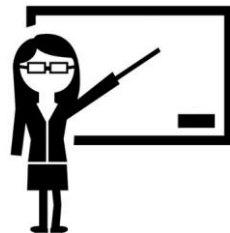

Zelfregulerend leren

Netwerkdag

ROOS
KUSTERS

Welkom!

Als het hart open is, kan het leren beginnen.

SUMMA
Welzijn

Roos Kusters

Docent Maatschappelijke Zorg niveau 3 en 4 BOL/Leerschool

Docent combi-opleiding Sociaal Werk/Maatschappelijke Zorg

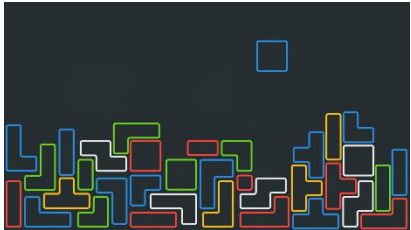
SUMMA
College

Master Passend Meesterschap (MPM)

DE KEMPEL

HOGESCHOOL VOOR LERAREN

Aanleiding

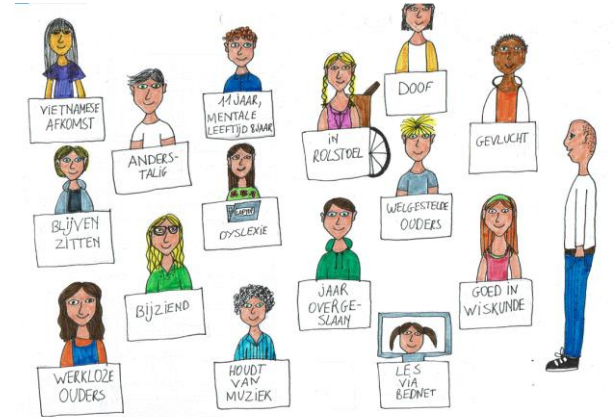

Gewenste situatie..?

Het nu..

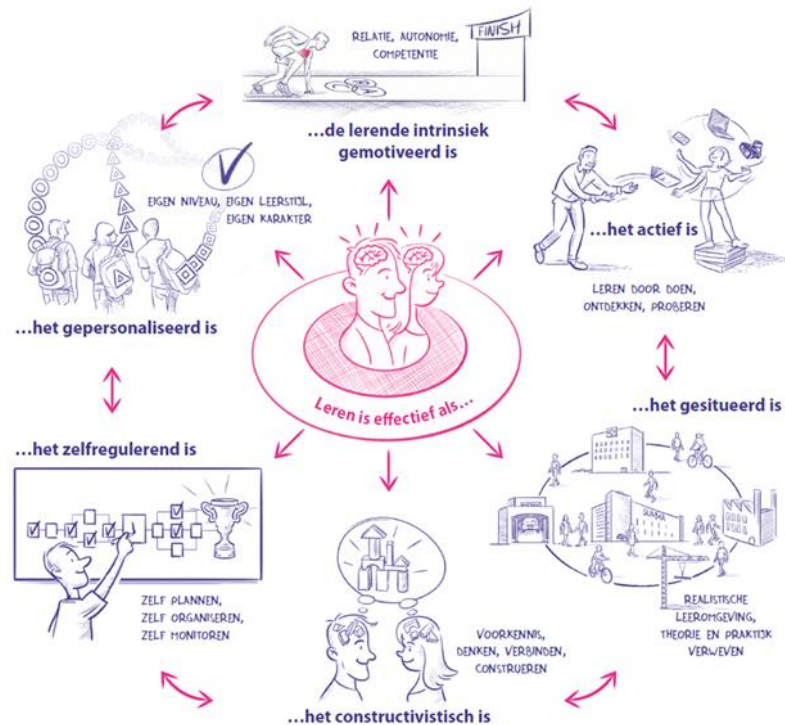
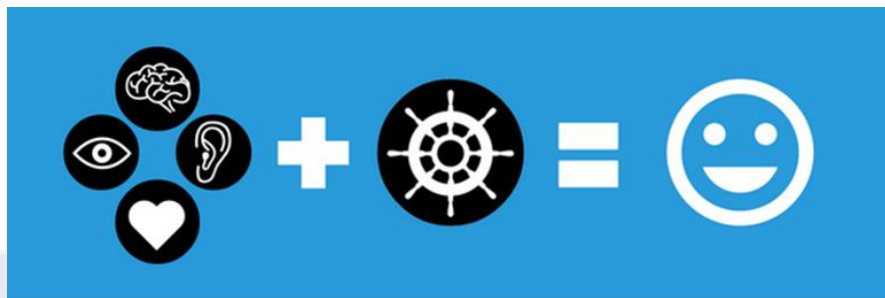
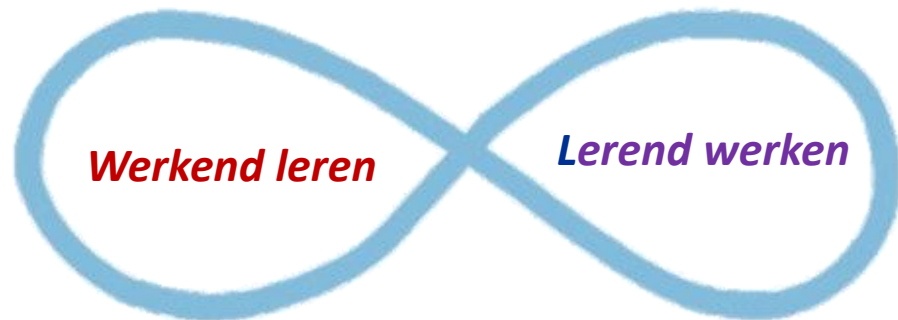

Praktijk!

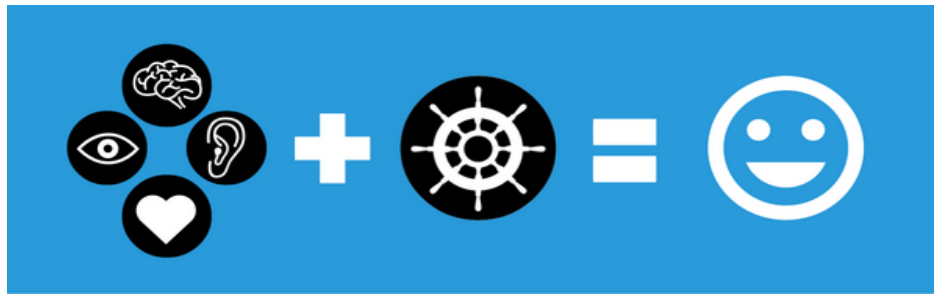

Doel

Zelfregulerend leren..

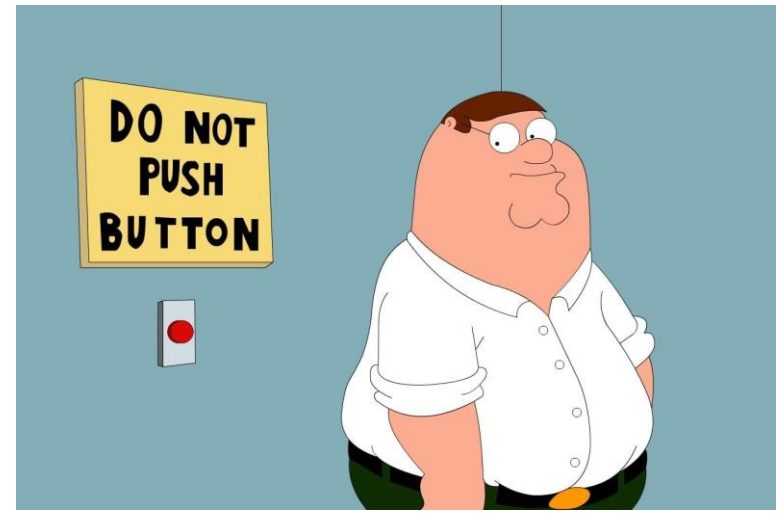

Zelfregulerend leren

De student neemt zelfstandig en met zin voor verantwoordelijkheid de sturing voor de eigen leerprocessen in handen (Boekaarts & Simons, 1995).

Zelfregulerende studenten kun je herkennen doordat zij met vertrouwen, aandacht en vindingrijkheid aan de slag gaan met leertaken. Waarbij zij zelf op zoek gaan naar informatie die ze nodig hebben en waarbij zij zelf stappen zetten om een leertaak te volbrengen (Zimmerman, 1990).

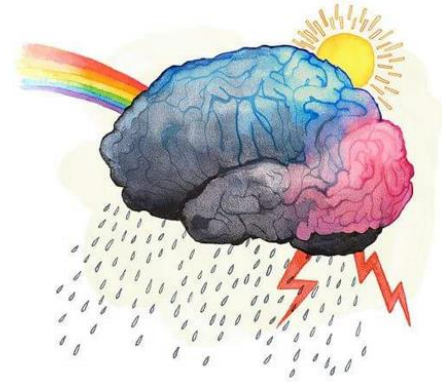

- Het stellen van realistische doelen en prioriteiten
- Doelgericht handelen en monitoren van het proces
- Reflectie op het handelen en de uitvoering van de taak
- Inzicht hebben in de ontwikkeling van eigen competenties
- Verantwoording nemen voor eigen handelen

Ervaringen
 Nieuwe dingen
 Nieuwe kennis
 Nieuwe belevingen
 Nieuw gedrag
 Nieuwe relaties
 Oefenen
 Uitproberen

'Wat is dat?'
 'Wat bedoelt zij?'
 'Hoe doet hij dat?'
 'Waarom is dat zo?'
 'Hoe werkt dat?'
 'Hoe vindt hij/zij mij?'
 'Hoe pak ik dat aan?'
 'Wat zijn hier de regels?'

	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4
Taakgericht gedrag		2		
Zelfbewustzijn en reflectie		2		
Interactie in de klas		2		

- Reële keuzemogelijkheden

- Context is betekenisvol, authentiek, complex

- Leren in de context waarin het moet worden toegepast

- Voelen van verantwoordelijkheid voor eigen gedrag en leerresultaten

- Actief, betekenisvol, toepassingsgericht, zelfstandig, samenwerkend leren

- Verhoogt de betrokkenheid

Taakgericht gedrag				
	Betrokkenheid, Respect			
1. Alleen	ZOI	1. altijd met hulp	2. af en toe zelf	3. bijna zelf
2. Samen	ZOI	1. altijd met hulp	2. af en toe zelf	3. bijna zelf
3. Samen	ZOI	1. altijd met hulp	2. af en toe zelf	3. bijna zelf
4. Zelf	ZOI	1. altijd met hulp	2. af en toe zelf	3. bijna zelf
5. Medeleven	ZOI	1. altijd met hulp	2. af en toe zelf	3. bijna zelf

Jouw studietoestand:	Gebeurt dit ja / Nee. Leg uit.
Makkelijk contact, toont een luisterende houding.	Ja, komt begrip en medeleven
Benoemt waar een gesprek over gaat, vertelt wederzijdse verwachtingen.	Ja, laat weten hoe het gaat en wat beter kan. Motiveert ook.
Stelt open vragen (5W1H), vraagt door (wat, hoe, wanneer...), reflecteert.	Wekt bij anderen een beeld met niet luist. en legt uit hoe het beter kan.
Toont interesse en heeft vertrouwen in jouw betrouwbareheid (wat ging goed, wat minder...), van jou, erkent.	Ja, feedback krijg ik of verzoek.
Stelt de voorrang vast, stelt vast hoe jij inzet ten opzichte van een doel.	Ja, denkt mee met de situatie.
Stimuleert jouw proces van leren, bevordert zelfinzicht en zelfreflectie.	
Ondersteunt jou bij het maken van een planning op weg naar het leerdoel.	
Checkt de inzet van jouw leerstrategieën, leeractiviteit, zelfstudie.	
Laat jou de meest geschikte strategieën kiezen, passend bij jouw doen.	
Stelt vragen die jou aan het denken zetten, geeft feedback en aanwijzingen waar nodig.	
Begrijpingscheck: checkt bij jou of feedback/aanwijzingen duidelijk zijn.	
Laat jou de eigen leer- of gestructureerde benoemen.	
Stimuleert eigen verantwoordelijkheid voor het leren. Biedt ruimte voor eigen keuzes en inbreng.	
Checkt bij jou of afgekraten duidelijk zijn.	
Laat jou samenstellen hoe het doet. Berekent kan worden en laat jou binden aan de afgekraten.	

- Dialogische leeromgeving

Inspireren
Motiveren
Uitdagen
Coachen
Sturen
Mogelijkheden
suggereren
Begeleiden
Steunen
Routes Wijzen

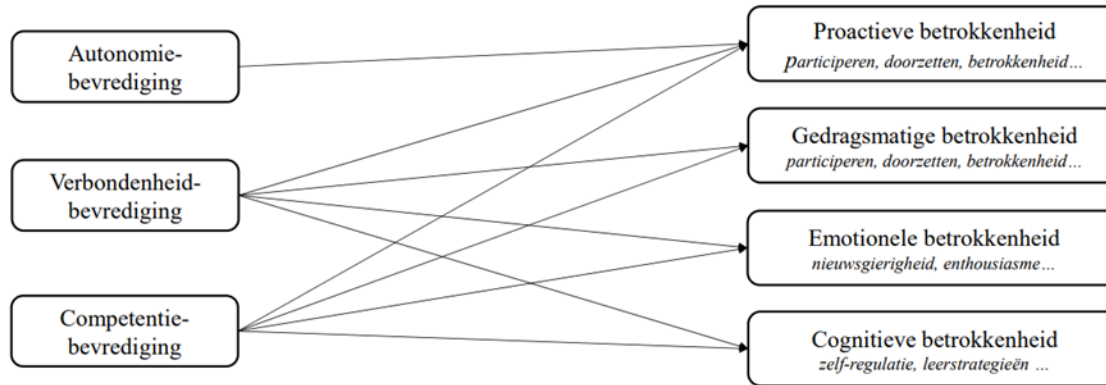
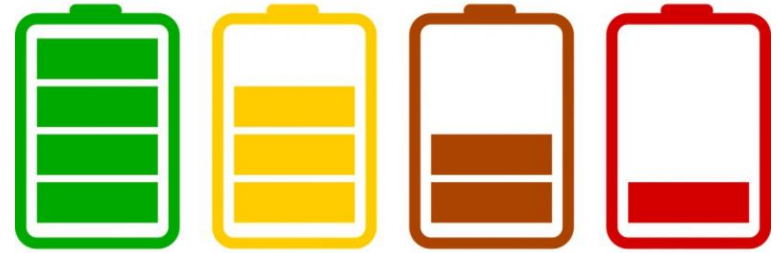
De coach

Er is al veel onderzoek gedaan naar manieren waarop docenten het zelfregulerend leren bij mbo-studenten kunnen ondersteunen (Castelijns, Van Loon en Verbeeck, 2014).

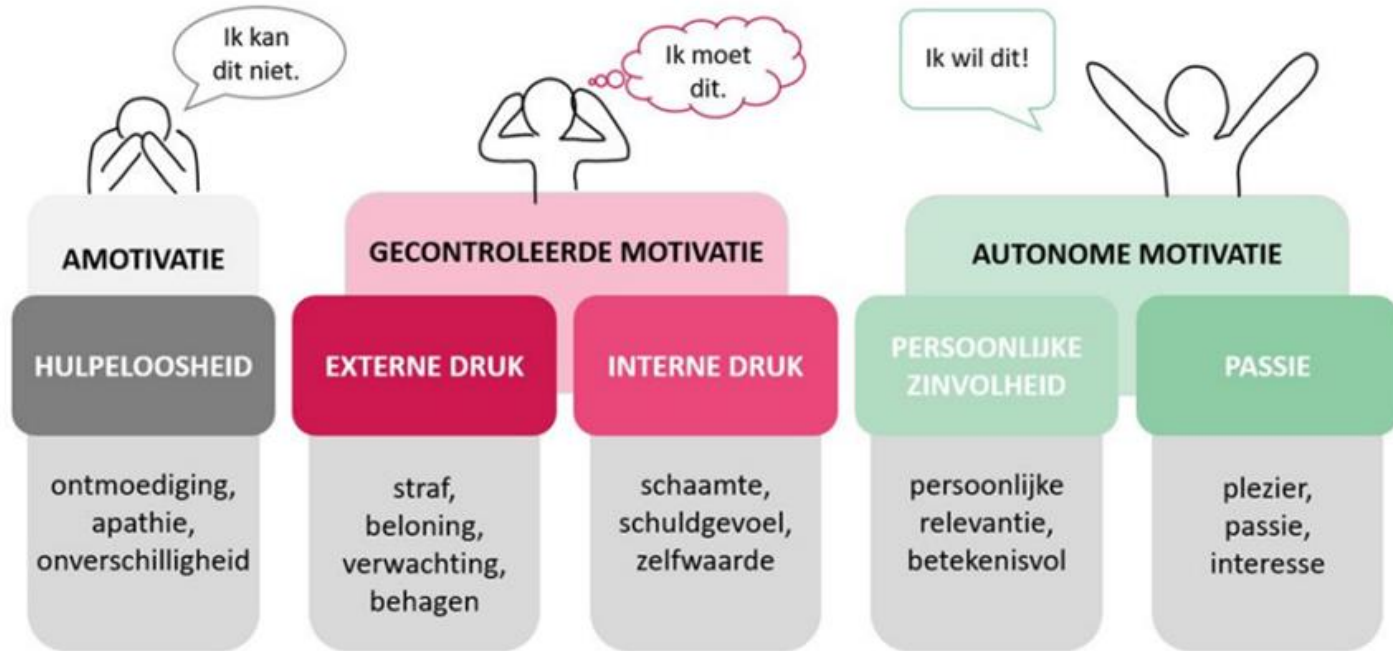
Insteek daarbij vormde het tegemoetkomen aan de drie basisbehoeften van studenten, te weten de behoeften aan Autonomie, verBondenheid en Competentie (Ryan & Deci, 2000).

Studentenbetrokkenheid

- Figuur: Benlahcene, A., Kaur, A. and Awang-Hashim, R. (2020), "Basic psychological needs satisfaction and student engagement: the importance of novelty satisfaction", Journal of Applied Research in Higher Education, DOI:10.1108/JARHE-06-2020-0157

Motivatatie

- Figuur: schematisch overzicht door Honikx en Dierckx (2021) van de mate waarin je gedrag determineert. Gebaseerd op de verschillende soorten motivatie volgens de zelfdeterminatietheorie (Deci en Ryan, 2000) en aanvullingen van Sierens en Vansteenkiste (2009, p. 20), Vandenkerckhove, Soenens, Vansteenkiste, Croeynest, Deeren, Depotter, David (2016).

Onderzoek:

Hoofdvraag:

Hoe kunnen docenten MZ leerjaar 1 het zelfregulerend leren van de studenten stimuleren?

Deelvraag 1 en 2:

Huidige situatie

Perspectief student & (studie)coach

Deelvraag 3 en 4:

Gewenste situatie

Perspectief student & (studie)coach

Deelvraag 5 en 6:

Praktijkprincipe Doelgericht werken

Perspectief student & (studie)coach

- Figuur. het ABCDE -model van de studietoachmethodiek (Verbaan & Potiek, 2022).

AFSTEMMEN

Denkkader en doen/coachvaardigheid

A
Denken

- 'Ik **luister** naar mijn leerlingen en **focus op Autonomie, leren** en de **taal/mindset over leren**'

Doen

- OEN

Betrokken zijn

Denkkader en doen/ coachvaardigheid

B
Denken

- 'Ik **bouw** relaties en **vertrouwen** op en herken het proces van zelfcontrole bij jongeren'.

Doen

- Luisteren **S**piegelen **D**oorvragen'

Cyclisch werken

Denkkader en doen/coachvaardigheid

C
Denken

- Ik versterk het leren expliciet met **affektieve leerstrategieën** om de **zelfcontrole** bij jongeren te versterken.

Doen

- Voor, tijdens, na

```

graph TD
    Voor --> Tijdens
    Tijdens --> Na
    Na --> Voor
    
```

Doelgericht werken

Denkkader en doen/ coachvaardigheid

D
Denken

- "Ik geef specifieke feedback om de **zelfcontrole van de lerende** te versterken.'

Doen

- Ik geef **feedback** op het **proces** en de mate van **zelfregulatie** van de lerende

Eigenaarschap

Denkkader en doen/ coachvaardigheid

Denken

- Ik stimuleer een **groeigerichte leermentaliteit** en geloof dat elke leerling vorderingen kan maken en zijn leren zelf kan reguleren'.

Doen

- De leerling maakt **proactief keuzes**
- En ik ondersteun de zelfregulatie.

Pedagogisch coachgesprek

Vijf praktijkprincipes van de studiecoach	Gedrag van de studiecoach op die niveaus: 1. Basisvaardigheden 2. In leersituaties van een taakafhankelijke student 3. In leersituaties van een zelfregulerende student	Welk gedrag beheers je al goed en in welk gedrag kun je nog groeien? Scoor jezelf van 1 t/m 10.
 Afstemmen Maakt contact, sluit aan bij de persoonlijke leerbeleving en is present. Observeert leeraanpak en leerhouding van de student.	1. Stemt af, sluit aan, heeft bewust aandacht voor leerhouding en leeraanpak van de student, observeert <u>oordeel</u>loos. 2. Maakt contact, luistert empathisch en is nieuwsgierig naar leerstrategie en leerhouding van de student. 3. Verkent: signaleert mogelijkheden en belemmeringen in leeraanpak en leerhouding.	
 Betrokken zijn Toont betrokkenheid en begrip en heeft vertrouwen in het leerpotentieel van de student. Stelt vast hoe de student staat t.o.v. doel. Stimuleert het proces van leren en bevordert zelfinzicht door (systematisch) reflecteren.	1. Leeft zich in, stelt reflectieve vragen om zelfreflectie te bevorderen. Checkt of hij de student goed begrijpt, spreekt positieve verwachting uit, benoemt mogelijkheden en erkent belemmeringen bij het leren. 2. Bevraagt de student over inzet en mate van zelfregulatie. Stelt vast en benoemt hoe ver de student is verwijderd van het doel en de mate van zelfregulatie (diagnose). Checkt diagnose bij student. Spiegelt ter bevordering van zelfinzicht. 3. Laat de student reflecteren op eigen inzet en voortgang. Benoemt, spiegelt dat aan de observaties en bevraagt de student over mogelijke verschillen. Doorbreekt eventuele weerstanden en gebruikt groeitaal.	
 Cyclisch Structureert het leerproces voor, tijdens en na de leertaak. Checkt inzet van zelfregulerende vaardigheden.	1. Ondersteunt de student bij het maken van een planning voor zijn leeraanpak en leerhouding op basis van doelen en succescriteria. 2. Laat de student een planning maken in de fasen voor- tijdens en na. 3. Laat de student de meest passende leerstrategieën benoemen om (eigen) doelen te behalen. Stimuleert systematisch reflecteren op het eigen denken en handelen, het effect van de inzet op leerstrategieën.	
 Doelgericht Stelt <u>denkstimulerende</u> vragen, geeft feedback, aanwijzingen op gestelde doelen ten aanzien van leertaak, proces en mate van zelfregulatie. Checkt bij de lerende hoe de feedback binnenkomt.	1. Bevraagt op de doelen en succescriteria duidelijk zijn voor de lerende (<u>feedup</u>). Checkt de gemaakte keuzes in strategieën en planning. 2. Bevraagt de afstand tot het einddoel/behaalde succescriteria, geeft aanwijzingen voor alternatieve leerstrategieën (feedback). Checkt of de student de feedback en aanwijzingen begrijpt, stimuleert en erkent eigen inbreng van de student. 3. Laat de student zelf de volgende stap formuleren/bijstellen en erkent de gemaakte keuzes. Checkt, indien nodig, of de student daarmee de gestelde doelen, succescriteria kan behalen (<u>feedforward</u>).	
 Eigenaarschap Stimuleert de verantwoordelijkheid voor eigen leren. Bevordert zelfsturing, zelfcontrole en zelfregulatie.	1. Stimuleert de student eigen doelen en succescriteria te benoemen en te behalen. Vergelijkt de aanpak van de student met de gestelde doelen/succescriteria. 2. Laat de student om stapsgewijs zelf de verantwoordelijkheid en regie over het leerproces op zich te nemen. Laat de student de meest geschikte leerstrategie kiezen, passend bij (eigen) doelen en succescriteria. Laat de student eigen aanpak vergelijken met de meest gestelde doelen/succescriteria. 3. Evalueert, vraagt de student aan te tonen hoe doeltreffend zijn handelen is geweest om de eigen doelen te behalen. Legt een relatie naar nieuwe contexten.	

Doelgericht

Je stelt denkstimulerende vragen, geeft feedback, aanwijzingen op gestelde doelen ten aanzien van leertaak, proces en mate van zelfregulatie. Checkt bij de lerende hoe de feedback binnenkomt.

1. Je be vraagt of de doelen en succescriteria duidelijk zijn voor de lerende (feedup). Checkt de gemaakte keuzes in strategieën en planning.

Student merkt dit aan: SC stelt vragen die student aan het denken zetten, geeft feedback en aanwijzingen waar nodig.

2. Je be vraagt de afstand tot het einddoel/behaalde succescriteria, geeft aanwijzingen voor alternatieve leerstrategieën (feedback). Je checkt of de student de feedback en aanwijzingen begrijpt, stimuleert en erkent eigen inbreng van de student.

Student merkt dit aan: Begripscheck: SC checkt bij student of feedback/ aanwijzingen duidelijk zijn.

3. Je laat de student zelf de volgende stap formuleren/bijstellen en erkent de gemaakte keuzes. Checkt, indien nodig, of de student daarmee de gestelde doelen, succescriteria kan behalen (feedforward).

Student merkt dit aan: SC laat student de eigen leer- of prestatiedoelen benoemen.

Welke vragen stel je om het zelfregulerend leren te stimuleren?

Voorafgaand aan een taak

Tijdens het uitvoeren van een taak

Na afloop van een taak

- Cognitieve zelfregulatie
- Modusregulatie
- Reguleren van inzet van persoonlijke kwaliteiten

Leerplan

Leerplan BOL – versie KD MZ Begeleider en Persoonlijk begeleider

Leerplan BOL

Naam:

Klas:

Dit leerplan is voor hoofdfase A – hoofdfase B – hoofdfase C – hoofdfase D – Afstudeerfase *omcirkel wat van toepassing is*

	Soort leerdoel A. Persoonlijk B. Kwalificatiedossier (OE en praktijkexamens) C. Praktijk / Stage D. REN vakken E. Keuzedelen	Welk leerdoel (omschrijf zo kort en duidelijk mogelijk je leerdoel)	Waarom dit leerdoel	Welke activiteiten zijn er nodig om je leerdoel te behalen (probeer zo SMART mogelijk te zijn)	Waar ga je dit leerdoel behalen?	Hoe communiceer je je leerdoel naar anderen?	Welk tijdspad koppel je aan je activiteiten?
1							
2							
3							
4							
5							
6							

Leerplan

Leerplan BOL

Naam: C. S.

Klas:

Dit leerplan is voor de startfase - hoofdfase A – hoofdfase B – hoofdfase C – hoofdfase D – afstudeerfase *omcirkel wat van toepassing is*

	Soort leerdoel A. Persoonlijk B. Kwalificatiedossier (OE en praktijkexamens) C. Praktijk / Stage D. REN vakken E. Keuzedelen	Welk leerdoel (omschrijf zo kort en duidelijk mogelijk je leerdoel)	Waarom dit leerdoel	Welke activiteiten zijn er nodig om je leerdoel te behalen (probeer zo SMART mogelijk te zijn)	Waar ga je dit leerdoel behalen?	Hoe communiceer je je leerdoel naar anderen?	Welk tijdspad koppel je aan je activiteiten?
1	persoonlijk	Vragen om hulp	Omdat ik teveel dingen nog graag zelf wil proberen. Terwijl dat niet gaat	Zelf meer vragen om vragen bij anderen en dat blijven oefenen	In het openbaar zoals op school bijvoorbeeld	Vertellen dat je het moeilijk vindt om vragen te stellen	Aan het einde van de startfase.
2		En hulp accepteren					
3							
4							
5							
6							

Leerplan BOL

Naam: k. s.

Klas: d4swmz2b

Dit leerplan is voor de startfase - hoofdfase A – hoofdfase B – hoofdfase C – hoofdfase D – afstudeerfase *omcirkel wat van toepassing is*

	Soort leerdoel A. Persoonlijk B. Kwalificatiedossier (OE en praktijkexamens) C. Praktijk / Stage D. REN vakken E. Keuzedelen	Welk leerdoel (omschrijf zo kort en duidelijk mogelijk je leerdoel)	Waarom dit leerdoel	Welke activiteiten zijn er nodig om je leerdoel te behalen (probeer zo SMART mogelijk te zijn)	Waar ga je dit leerdoel behalen?	Hoe communiceer je je leerdoel naar anderen?	Welk tijdspad koppel je aan je activiteiten?
1	a	Zelf werken	Ik kies dit leerdoel omdat ik soms moeite heb om zelf aan de slag te gaan	Apart gaan zitten als dat nodig is	In de klas	Laten weten dat ik even apart ga zitten	Tot eind startfase
2							
3							
4							
5							
6							

Leerplan BOL Hoofdphase B

Naam: R. G.

	SOORT LEERDOEL	WELK LEERDOEL?	WAAROM DIT LEERDOEL?	WELKE ACTIVITEITEN ZIJN ER NODIG OM JE LEERDOEL TE BEHALEN? (PROBEER ZO SMART MOGELIJK TE ZIJN)	WAAR GA JE DIT LEERDOEL BEHALEN?	HOE COMMUNICEER JE JE LEERDOEL NAAR ANDEREN?	WELK TIJDSPAD KOPPEL JE AAN JE ACTIVITEIT EN?	FASE?	BEHAAL D?
1.	A. Persoonlijk B. Kwalificatiedossier	(OMSCHRIJF ZO KORT EN DUIDELIJK MOGELIJK JE LEERDOEL) Ik kan weer volledig op mezelf vertrouwen en ben volledig in balans met mezelf.	Ik wil graag sterker in mijn schoenen staan	Zie bijlage 2 strategiebepaling	Op school, tijdens stage en thuis	Door hier open over te praten met iedereen	01-01-2024	Startfase A,B	Bezig
2.	B. Kwalificatiedossier	Ik heb OE 4 afgerond	Ik werk hieraan tijdens lessen. Neem deel aan activiteitenvakken en maak opdrachten	Door de opdrachten te maken	Op school, tijdens stage en thuis		Voor de afstudeerfase	Startfase A,B	Bezig
3.	C. Praktijk/stage	Ik wil leren plannen en organiseren van een activiteit	Ik wil graag leren wat er allemaal bij komt kijken voor je een activiteit met	Zie bijlage 4	Op stage	Ik vraag op stage na hoe hun activiteiten plannen en help hier evt bij mee.	2-2-2023	Hoofdphase A, B	Bezig

			een client kunt uit voeren						
4.	D. REN vakken	Ik heb de ren vakken in gepland en behaald	Ik volg de lessen of vraag oefen materiaal van schrijven <u>nederlands en engels.</u>	Ik volg de lessen of vraag oefen materiaal van schrijven <u>nederlands en engels.</u>	Thuis of tijdens zelfstandig werken op school	Ik mail hier de betreffende docent over en vraag of ze oefen materiaal hebben.	Schoolweek 38	Startfase, hoofdfase A, B	Bezig
5.	B. Kwalificatiedossier C. Praktijk/stage	Ik heb een datum geprikt met mijn stagebegeleider voor het invullen van het leerschoolboek.	Ik kan dan mijn spullen op tijd inleveren .	Een gesprek met mijn stagebegeleider om hier samen naar te kijken.	Op stage	Een gesprek aan gaan met mijn stagebegeleider	Schoolweek 8	Hoofdfase B	Nee
6.	B. Kwalificatiedossier C. Praktijk/stage	Ik heb mijn <u>bpy</u> -beoordeling ingevuld en samen met de urenlijst ingeleverd	Ik kan dan mijn spullen op tijd inleveren.	Een gesprek met mijn stagebegeleider aan gaan.	Op stage	Een gesprek aan gaan met mijn stagebegeleider	Schoolweek 10	Hoofdfase B	Nee
7.	B. Kwalificatiedossier	Ik heb de verantwoording van mijn vrije speelruimtes uren ingeleverd.	Om mijn aanwezigheid voldoende te houden	Het bij houden wat ik doe en hoelang en dit ook zo snel mogelijk te noteren.	Thuis		Schoolweek 10	Hoofdfase B	Nee

Terugkoppeling

Belangrijkste inzichten?

Tools om zelfregulerend leren te stimuleren:

Zorg dat je batterij gevuld is
Zet bewust het ABCDE-model in
Stel denkstimulerende vragen
Gebruik een leerplan als leidraad

...

Bedankt!
Tot ziens

E r.kusters@summacollege.nl
T 06 154 595 43

